

ISSN 2544-591X

MONITOR JAPOŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2019

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

LIPIEC-SIERPIEŃ 2019

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 lipca: Japonia nakłada ograniczenia eksportowe na Koreę Południową. Japoński rząd poinformował o nałożeniu ograniczeń na eksport technologii do Korei Południowej. Ograniczenia dotyczą głównie materiałów do produkcji półprzewodników oraz ekranów używanych w telewizorach i smartfonach. Japońscy eksporterzy będą musieli zabiegać o dodatkowe pozwolenia i przejść procedurę trwającą do 90 dni. Powodem ograniczeń jest pogorszenie relacji dwustronnych oraz spadek zaufania. Rząd Korei Południowej zagroził zgłoszeniem sprawy do Światowej Organizacji Handlu. Japoński rząd rozważa również usunięcie Korei Południowej z listy państw, posiadających swobodny dostęp do japońskich rozwiązań technologicznych o znaczeniu strategicznym.

1 lipca: Donald Trump nie porzuci sojuszu z Japonią. Podczas jednego z wywiadów prezydent Donald Trump zasugerował chęć renegocjacji sojuszu wojskowego z Japonią, lub nawet jego rozwiązania. Głos w tej sprawie zabrał japoński premier Abe Shinzō, który zapewnił o stabilności sojuszu japońsko-amerykańskiego. Sojusz wojskowy został wzmocniony przez szereg legislacji ds. bezpieczeństwa wprowadzonych w roku 2016. Sekretarz gabinetu Suga Yoshihide stwierdził również, że kwestia

„MAŁA” WOJNA HANDLOWA

Najważniejsze wydarzenia minionych dwóch miesięcy koncentrują się wokół postępującego pogorszenia relacji dwustronnych pomiędzy Japonią a Koreą Południową. „Mała wojna handlowa” rozlała się na współpracę dotyczącą bezpieczeństwa regionalnego. Warto również zwrócić uwagę na postęp w negocjacjach handlowych pomiędzy Waszyngtonem a Tokio.

renegocjacji traktatu nie była poruszana na żadnym ze spotkań z przedstawicielami obecnej administracji Stanów Zjednoczonych.

2 lipca: Japonia inwestuje w rosyjski projekt LNG. Dom handlowy Mitsui & Co. oraz rządowa spółka Japan Oil, Gas and Metals National Corp. (JOGMEC) zainwestują w rosyjski projekt wydobywania gazu Arctic Circle realizowany na Półwyspie Jamalskim. Dwie instytucje zainwestują około 3,7 miliarda USD w projekcie Arctic LNG 2. Inwestycja jest częścią programu współpracy gospodarczej z Rosją wspieranego przez japoński rząd. W projekcie realizowanym przez rosyjską spółkę wydobywczą Novatek wezmą również udział inwestorzy francuscy i chińscy.

4 lipca: rząd Korei Południowej rozważa wprowadzenie środków odwetowych w konflikcie handlowym z Japonią. Przedstawiciel rządu Korei Południowej ds. handlu zagroził wprowadzeniem działań odwetowych, jeżeli Japonia nie zrezygnuje z restrykcji nałożonych na handel materiałami wykorzystywanymi w produkcji smartfonów. Zmiana regulacji obliuguje japońskich eksporterów do konieczności ubiegania się o pozwolenie na każdorazowy eksport do Korei Południowej. Procedura wydania decyzji może potrwać do 90 dni. Korea Południowa importuje z Japonii aż 90% polimerów fluorowych.

4 lipca: opozycja ludności lokalnej wobec projektu budowy tarczy antyrakietowej. Przeprosiny wystosowane przez japońskiego ministra obrony dotyczące nieprawidłowości w procesie rozmieszczenia systemu obrony przeciwrakietowej nie wygasiły konfliktu z ludnością lokalną. Mieszkańcy prefektur Akita i Yamaguchi obawiają się szkodliwych skutków instalacji systemów radarowych w pobliżu ich miejsc zamieszkania, takich jak silne pole elektromagnetyczne oraz zagrożenie atakiem z Korei Północnej.

10 lipca: Japonia nie wycofa ograniczeń eksportowych nałożonych na Koreę Południową. Japoński rząd zaprzecza, że nowe procedury dla japońskich eksporterów są embargiem handlowym. Ambasador Korei Południowej Paik Ji-ah podniosła problem podczas spotkania Światowej Organizacji Handlu w Genewie. Jej zdaniem japońska strona nie przedstawiła uzasadnienia podjętej decyzji. Japoński ambasador odrzucił zarzuty, twierdząc, że procedury są efektem przeglądu operacyjnego wynikającego z obaw o bezpieczeństwo kraju. Konieczność zabiegania o pozwolenia na eksport to normalna procedura stosowana w Japonii. Wcześniej Korea Południowa korzystała z uproszczonych procedur. Japoński rząd nie ma zamiaru wycofać nowych regulacji. Władze w Tokio zagroziły również usunięciem Korei Południowej z „białej listy” państw cieszących się minimalnymi ograniczeniami handlowymi.

16 lipca: ambasador USA w Japonii William Hagerty kończy misję. Ambasador Stanów Zjednoczonych William Hagerty kończy swoją dwuletnią misję w Japonii. Powodem powrotu do kraju są przygotowania do wyborów do Senatu w roku 2020. Hagerty będzie ubiegał się o stanowisko senatora stanu Tennessee. Jednym z najważniejszych zadań ustępującego ambasadora było zmniejszenie deficytu w handlu z Japonią oraz zapewnienie wsparcia dla negocjacji handlowych.

17 lipca: Japonia chce utrzymać porozumienie o wymianie informacji wywiadowczych z Koreą Południową. Pomimo pogorszenia relacji oraz spadku wzajemnego zaufania japoński minister spraw zagranicznych poinformował, że zależy mu na utrzymaniu porozumienia dotyczącego dwustronnej wymiany informacji wywiadowczych, które ma zostać odnowione w sierpniu. Ze strony Błękitnego Domu również nie słyhać sygnałów, które mogłyby sugerować chęć zakończenia współpracy w tym zakresie. Porozumienie o współpracy wywiadowczej podpisane w roku 2016 było jednym z największych sukcesów współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa. Umowa została wypracowana przy wsparciu ze strony Waszyngtonu.

17 lipca: dalszy ciąg rozmów handlowych pomiędzy Waszyngtonem a Tokio. Rozpoczęto kolejną rundę negocjacji dwustronnego porozumienia handlowego. Stanom Zjednoczonym zależy na zapewnieniu szerszego dostępu do japońskiego rynku produktów rolnych. Strona japońska będzie próbowała uzyskać zmniejszenie ceł na części samochodowe i oddalić groźby ich zwiększenia.

19 lipca: Korea Południowa odrzuca propozycję arbitrażu w sprawie odszkodowań dla przymusowych pracowników. Rząd Korei Południowej nie odpowiedział na japońską prośbę powołania panelu arbitrażowego w sprawie odszkodowań dla pracowników wykorzystywanych w czasach japońskiej okupacji. Japonia zaproponowała powołanie trzyosobowego panelu arbitrażowego, w którego skład miałyby wejść trzecie państwo. Przedstawiciele koreańskiego rządu nie zaakceptowali jednak propozycji arbitrażu, który ich zdaniem nie przyniesie rezultatu akceptowalnego dla obu stron konfliktu.

22 lipca: PLD zwycięża w wyborach do Izby Radców. Rządząca koalicja zwyciężyła w wyborach uzupełniających do Izby Radców. Zgodnie z przewidywaniami po wyborach partie polityczne popierające rewizję japońskiej konstytucji straciły bezwzględną większość konieczną do jej przegłosowania. Partia Liberalno-Demokratyczna zyskała 57 miejsc (10 mniej niż przed wyborami), partner koalicyjny Komeito zdobył 14 miejsc a popierająca rewizję opozycyjna partia Nippon Ishin 10 miejsc. Liczba polityków izby wyższej popierających projekt rewizji konstytucji spadła do 160. Premierowi Abe może zabraknąć czterech głosów w debacie nad przyszłością ustawy zasadniczej.

23 lipca: 56% Japończyków przeciwnych rewizji konstytucji. Wyniki badania opinii publicznej przeprowadzonego przez Kyodo News pokazały, że ponad połowa japońskich obywateli jest przeciwna rewizji konstytucji proponowanej przez premiera Abe Shinzō. Tylko 32% ankietowanych wyraziło poparcie dla zmiany ustawy zasadniczej. Wprowadzenie zmian w konstytucji wymaga poparcia 2/3 członków obu izb parlamentu oraz przeprowadzenia referendum. Utrata bezwzględnej większości w izbie wyższej oraz wyniki badań opinii publicznej podważają plany rewizji proponowane przez rząd premiera Abe.

25 lipca: wizyta Johna Boltona w Tokio. W Japonii doszło do spotkania doradcy ds. bezpieczeństwa rządu Stanów Zjednoczonych Johna Boltona z Ministrem Spraw Zagranicznych Kōno Tarō oraz doradcą ds. bezpieczeństwa narodowego Yachim Shōtarō. John Bolton poinformował stronę japońską, że Stany Zjednoczone nie mają zamiaru interweniować w sporze z Koreą Południową, pomimo tego że może on zagrozić trójstronnej współpracy ds. bezpieczeństwa. Sekretarz Gabinetu Suga Yoshihide stwierdził, że rząd premiera Abe nie ma zamiaru wysłać japońskich Sił Samoobrony na Bliski Wschód w ramach koalicji tworzonej przez Stany Zjednoczone.

2 sierpnia: Japonia usuwa Koreę Południową z listy państw posiadających najwyższe uprzywilejowanie handlowe. Japoński rząd usunął Koreę Południową z listy państw posiadający status preferencyjnego partnera handlowego. Decyzja została uzasadniona obawami przed proliferacją materiałów, które mogą być wykorzystywane do produkcji uzbrojenia. Korea Południowa była jedynym państwem azjatyckim posiadającym najwyższe uprzywilejowanie w handlu z Japonią. Zmiana statusu jest problemem dla koreańskich firm technologicznych, które będą musiały zabiegać o dodatkowe pozwolenia na import z Japonii. Decyzja o likwidacji przywilejów handlowych wejdzie w życie 28 sierpnia i obejmie około 1000 towarów. W odpowiedzi rząd w Seulu również zapowiedział usunięcie Japonii z listy uprzywilejowanych partnerów handlowych.

4 sierpnia: masowe antyjapońskie protesty w Seulu. Nałożenie ograniczeń eksportowych i usunięcie Korei Południowej z listy najbardziej uprzywilejowanych partnerów handlowych wywołało gwałtowne zaostrzenie antyjapońskich sentymentów. Tysiące osób protestowało przed japońską ambasadą. Niektóre restauracje nie obsługują japońskich klientów a kina odmawiają projekcji japońskich filmów. Protestujący nawołują do bojkotu japońskich produktów oraz rezygnacji z wycieczek do tego kraju. Japońskie MSZ wydało ostrzeżenie dla turystów planujących wycieczki do Korei Południowej.

15 sierpnia: przemówienie prezydenta Korei Południowej w rocznicę zakończenia II Wojny Światowej. Prezydent Moon Jae-in wezwał japoński rząd

do rozpoczęcia dialogu zmierzającego do naprawy relacji dwustronnych. Prezydent Moon stwierdził, że Korea Południowa jest otwarta na dialog i współpracę z rządem w Tokio. W przemówieniu zabrakło oskarżeń pod adresem Japonii nawiązujących do zaszłości historycznych. Prezydent wspominał za to o rozwoju relacji dwustronnych jaki miał miejsce po normalizacji stosunków dyplomatycznych w roku 1965.

21 sierpnia: spotkanie ministrów spraw zagranicznych Japonii, Chin i Korei Południowej. Ministrowie spraw zagranicznych trzech państw spotkali się w Pekinie. Celem rozmów były konsultacje dotyczące denuklearyzacji Korei Północnej. Spotkanie przebiegało w atmosferze napięcia japońsko-koreańskiego. Chiny i Korea Południowa również próbują złagodzić spór wywołany instalacją amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej. Podczas spotkania chiński minister Wang Yi zaapelował o złagodzenie sporu pomiędzy Tokio a Seulem i rozpoczęcie dialogu. Po zakończeniu rozmów japoński minister Kōno Tarō spotkał się z koreańską minister Kang Kyung-wha w celu omówienia problemu restrykcji eksportowych. Szefowa koreańskiego MSZ wezwała do natychmiastowego zniesienia ograniczeń. Japoński minister wymienił warunki jakie musiałyby zostać spełnione by do tego doszło. Rozmowy nie przyniosły złagodzenia konfliktu.

23 sierpnia: Korea Południowa nie przedłuży porozumienia wywiadowczego z Japonią. Rząd Korei Południowej poinformował, że nie wznowi porozumienia pozwalającego na wymianę informacji wywiadowczych z Japonią. Tym samym pogłębiający się spór wywołany problemami historycznymi oraz konflikt handlowy został przeniesiony na obszar bezpieczeństwa. Celem porozumienia była wymiana informacji i koordynacja działań w związku z zagrożeniem płynącym ze strony Korei Północnej.

26 sierpnia: postęp w negocjacjach handlowych pomiędzy Japonią a Stanami Zjednoczonymi. Kolejna runda negocjacji handlowych z udziałem japońskiego ministra gospodarki i handlu Motegiego Toshimitsu oraz przedstawiciela ds. handlu Stanów Zjednoczonych Roberta Lighthizera przyniosła postępy. Przedstawiciele Stanów Zjednoczonych i Japonii uzgodnili sektory, które mają zostać uwzględnione w dwustronnym porozumieniu handlowym. Umowa będzie obejmować produkty rolne, cła na produkty przemysłowe oraz handel cyfrowy. Cła w sektorze samochodowym mają pozostać bez zmian. Negocjacje wchodzi w fazę szczegółowych rozmów roboczych. Przywódcy mają nadzieję na podpisanie porozumienia już we wrześniu.

27 sierpnia: Donald Trump nie rozważa wprowadzenie ceł na japońskie samochody. Zgodnie z oczekiwaniami postęp w negocjacjach handlowych doprowadził do złagodzenia nastrojów i oddalenia groźby nałożenia dodatkowych

ceł na japońskie samochody eksportowane do Stanów Zjednoczonych. Podczas szczytu G7 prezydent Stanów Zjednoczonych stwierdził, że nie rozważa wprowadzenia dodatkowych ceł, na czym najbardziej zależało administracji premiera Abe Shinzō.

28 sierpnia: spotkanie ministrów spraw zagranicznych Japonii i Iranu. Minister Kōno Tarō próbował skłonić ministra Mohammada Javada Zarifa do przestrzegania porozumienia nuklearnego podpisanego w roku 2015. Szef irańskiego MSZ zapewnił, że jego rządowi nie zależy na eskalacji konfliktu. Przedstawiciele obu państw zgodzili się na utrzymywanie ścisłej komunikacji. Iran jest również zaniepokojony pomysłem koalicji organizowanej przez rząd Donalda Trumpa, której celem ma być ochrona dostaw ropy naftowej przepływającej przez Cieśninę Ormuz. Jak na razie do operacji przystąpiły Wielka Brytania, Bahrajn i Australia. Japoński rząd nie planuje wysłania Sił Samoobrony na Bliski Wschód. Dzięki pośrednictwu francuskiego rządu podczas szczytu G7, na horyzoncie pojawiła się również perspektywa spotkania prezydenta Donalda Trumpa z prezydentem Iranu Hassanem Rouhanim.

29 sierpnia: premier Abe podczas szczytu TICAD7. Podczas kolejnej edycji Tokijskiej Konferencji ds. Rozwoju Afryki premier Abe ponowił deklaracje wsparcia dla rozwoju japońskich inwestycji w Afryce. Szef japońskiego rządu mówił o prywatnych inwestycjach wartości 20 miliardów USD. Niestety japońskie firmy nie wykazują chęci do inwestowania w państwach afrykańskich, o czym świadczy spadek wielkości handlu. Konferencja jest wyraźną próbą odpowiedzi na rosnącą pozycję Chin na kontynencie. Deklaracja podpisana na zakończenie szczytu zawiera zapisy dotyczące wolności żeglugi i handlu na Indopacyfiku. Administracja premiera Abe próbuje zwrócić uwagę na problem rosnącego zadłużenia państw afrykańskich korzystających z pożyczek w ramach chińskiego projektu Pasa i Szlaku.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

3 lipca: Teijin Limited przejmuje fabrykę w Czechach. Japońska firma Teijin Limited przejmie firmę Benet Automotive, jednego z czołowych dostawców części samochodowych w Czechach. Czeska firma specjalizuje się w produkcji karoserii carbonowych oraz malowania i składania pojazdów. Firma Benet posiada trzy fabryki w Czechach

i jedną w Niemczech. Fabryki dostarczają części dla takich firm jak Volkswagen, Mercedes, BMW, Audi i Skoda. W roku 2018 firma zatrudniała 720 pracowników. Japońska firma Teijin rozpoczęła ekspansję na rynkach europejskich i planuje zwiększenie sprzedaży w tym regionie do wartości 1,7 miliarda Euro.

5 lipca: japońsko-węgierskie rozmowy dotyczące handlu wieprzowiną. Podczas spotkania zorganizowanego w Budapeszcie władze węgierskie zabiegały o uznanie zasady regionalizacji w procedurze wydawania pozwoleń na import węgierskiej wieprzowiny do Japonii. Węgry podobnie jak Polska zmagają się ze skutkami Afrykańskiego Pomoru Świń. Dotychczas Japonia stosuje praktykę regionalizacji w imporcie węgierskiego drobiu. Węgierski rząd prowadzi podobne rozmowy z Chinami, Wietnamem i Koreą Południową.

15 lipca: Toray Industries Hungary buduje nową fabrykę na Węgrzech. Japońska firma Toray Industries Hungary planuje budowę nowej fabryki separatorów do produkcji akumulatorów litowych w miejscowości Nyergesújfalu (północne Węgry). Wartość inwestycji jest szacowana na 380 milionów Euro. Fabryka utworzy 188 nowych miejsc pracy. W roku 2014 firma Toray Industries kupiła węgierską spółkę Zoltek zajmującą się produkcją włókna węglowego w tym samym mieście.

23 lipca: seminarium dotyczące ekonomicznych aspektów produkcji energii elektrycznej. W Warszawie zorganizowano kolejne polsko-japońskie seminarium poświęcone ekonomicznym aspektom produkcji energii elektrycznej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki jądrowej. W seminarium wzięli udział Ambasador Japonii w Polsce oraz Wiceminister Energii Tomasz Dąbrowski. Seminarium dotyczyło sposobów finansowania przedsięwzięć w sektorze energetycznym, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki jądrowej. Wiceminister Energii mówił o projekcie wdrożenia energetyki jądrowej w Polsce do roku 2040.

24 lipca: firma Akebono Brake zamknie 6 fabryk w Stanach Zjednoczonych i Europie. Japoński producent części samochodowych zamknie fabryki w Stanach Zjednoczonych, Francji i Słowacji. Pracę ma stracić 3000 pracowników. Decyzja o zamknięciu fabryk jest częścią procesu restrukturyzacji rozpoczętej w ramach programu ratunkowego. Firma Akebono Brake walczy z problemami finansowymi po tym jak straciła zamówienia grupy General Motors.

29 lipca: Toyota zwiększy produkcję w Polsce. Toyota planuje skoncentrowanie produkcji części do samochodów hybrydowych w Europie. W roku 2021 w fabryce w Wałbrzychu rozpocznie się produkcja kolejnego modelu przekładni hybrydowej. Fabryka TMMP rozpocznie również produkcję nowych silników. Sprzedaż pojazdów hybrydowych w Europie stale rośnie. Zdaniem prezydenta TMMP fabryki w Polsce są kluczowym elementem strategii ekspansji Toyoty na rynkach europejskich.

31 lipca: Toyo Tyre zainwestuje 390 milionów Euro w Serbii. Japoński producent opon samochodowych zbuduje nową fabrykę w miejscowości Indjija w

północnej Serbii. Fabryka będzie produkować części na rynki UE i Rosji. Produkcja ma zostać uruchomiona w roku 2023.

14-15 sierpnia: wizyta ministra Kōno Tarō na Bałkanach Zachodnich. Szef japońskiego MSZ odwiedził Słowenię, gdzie spotkał się z ministrem spraw zagranicznych Miro Cesarem. Rozmowy dotyczyły głównie zacieśnienia współpracy gospodarczej i zwiększenia wymiany handlowej. Konno Tarō udał się również do Chorwacji. Oba państwa spodziewają się zwiększenia wymiany handlowej dzięki wprowadzeniu systemu unikania podójnego opodatkowania. Chorwacki eksport do Japonii przekroczył wartość 100 milionów USD. Chorwacki rząd ma nadzieję na dywersyfikację eksportu do Japonii. 80% zysków chorwackiego eksportu do tego kraju pochodzi ze sprzedaży tuńczyka. Po zakończeniu wizyty w Chorwacji japoński minister odwiedził również Serbię, gdzie również omawiano nowe japońskie inwestycje w regionie. Wizyta Konno Tarō jest częścią japońskiej strategii wspierania reform gospodarczych poprzez Inicjatywę Współpracy z Bałkanami Zachodnimi.

15 sierpnia: księżniczka Kajko odwiedzi Austrię i Węgry. Księżniczka Kako, bratanica Cesarza Naruhito odwiedzi dwa europejskie państwa w ramach obchodów 150-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych. Wizyta rozpocznie się 15 września.

16 sierpnia: Słowenia liczy na kolejne japońskie inwestycje. Wicepremier Słowenii Andrej Bertonec wyraził nadzieję na przyciągnięcie nowych japońskich inwestycji. Jego zdaniem największą zaletą Słowenii jest dobrze wykształcona i wykwalifikowana siła robocza. Rząd Słowenii liczy również na pobudzenie handlu i inwestycji dzięki portowi w mieście Koper. Dzięki połączeniu łączącemu Koper z międzynarodową siecią kolejową, które ma zostać ukończone w roku 2025 z portu będzie można transportować ponad 43 miliony ton towarów rocznie.

28 sierpnia: wizyta węgierskiego szefa Kancelarii Premiera w Japonii. Gergely Gulyás przyjechał do Japonii na zaproszenie Międzynarodowej Federacji Judo. Szef Kancelarii Premiera spotkał się z wicegubernatorem Tokio Tarao Mitsuchiką, Makino Takao wiceministrem ds. rolnictwa, infrastruktury i turystyki. Zdaniem węgierskiego polityka dobra współpraca Japonii z państwami Grupy Wyszehradzkiej sprawia, że region EŚW przyciąga coraz większą liczbę japońskich inwestorów. Japonia jest największym azjatyckim inwestorem na Węgrzech.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

2 lipca: Son Masayoshi spotka się z prezydentem Moon Jae-inem. Prezydent Korei Południowej spotka się z prezesem grupy SoftBank. Son Masayoshi będzie próbował przekonać koreańskiego przywódcę do pomysłu utworzenia połączeń energetycznych w Azji Północno-Wschodniej. Projekt sieci przesyłowej miałby połączyć Chiny, Koreę Południową, Mongolię i Rosję.

18 lipca: prezes SoftBanku twierdzi, że Japonia pozostaje w tyle jeśli chodzi o badania nad sztuczną inteligencją. Zdaniem Sona Masayoshiego japońskie badania nad sztuczną inteligencją oraz jej wykorzystanie w biznesie pozostają daleko w tyle za takimi państwami jak Chiny, Indie oraz część państw Azji Południowo-Wschodniej. W celu zmiany sytuacji prezes SoftBanku proponuje zwiększenie inwestycji w 80 startupów z sektora AI w ramach drugiej edycji Vision Fund.

22 lipca: Nissan planuje redukcję zatrudnienia. Dane z pierwszych trzech miesięcy roku 2019 pokazały spadek zysków grupy Nissan o ponad 90%. W związku z problemami finansowymi władze koncernu podjęły decyzję o redukcji zatrudnienia o około 9%. Decyzja oznacza, że około 12 500 pracowników Nissana straci pracę w nadchodzących miesiącach. Firma zmniejszy globalną produkcję o 10% do roku 2022. Grupa Nissan walczy z problemami wizerunkowymi wywołanymi przez aresztowanie Carlosa Ghosna.

23 lipca: Bank Japonii rozważa dalsze poluzowanie polityki monetarnej. Prezes BOJ Kuroda Haruhiko poinformował, że rozważa dalsze poluzowanie polityki monetarnej, jeżeli niestabilność na globalnych rynkach finansowych będzie wpływać na poziom cen w Japonii. Prezes BOJ potwierdził, że jego celem pozostaje osiągnięcie inflacji na poziomie 2%. Od lat 90. Japonia zмага się z deflacją i stagnacją gospodarczą.

26 lipca: SoftBank organizuje kolejną edycję Vision Fund. Grupa SoftBank ogłosiła organizację kolejnej edycji program inwestycyjnego Vision Fund, którego celem są inwestycje w nowoczesne technologie oraz rozwój badań nad sztuczną inteligencją. Jak na razie firma zabezpieczyła memoranda współpracy od potencjalnych inwestorów opiewające na kwotę 108 miliardów USD. Wśród partnerów znajdują się takie korporacje jak Apple i Microsoft. SoftBank planuje zainwestowanie 38 miliardów USD. Poprzednia edycja Vision Fund, która zebrała 60 miliardów USD przyniosła zyski sięgające 45%.

16 sierpnia: Korea Południowa zaostrzy inspekcję odpadów i owoców morza pochodzących z Japonii. W związku z eskalacją napięcia handlowego rząd Korei Południowej poinformował o zaostrzeniu kontroli promieniowania japońskich owoców morza oraz odpadów plastikowych, zużytych baterii i opon. W roku 2018 Korea Południowa importowała z Japonii około 66 000 ton plastikowych odpadów.

21 sierpnia: koreańskie linie lotnicze redukują liczbę połączeń do Japonii. W związku z bojkotem japońskiej turystyki i produktów koreańskie linie lotnicze planują zmniejszenie liczby połączeń do tego kraju od września. Zawieszono zostanie jedno z najbardziej popularnych połączeń pomiędzy miastem Pusan a lotniskiem Kansai oraz lot z Pusan do Sapporo. W 2018 roku Japonię odwiedziła rekordowa liczba 7,5 miliona turystów z Korei Południowej. W wyniku bojkotu liczba ta może się znacznie zmniejszyć.

21 sierpnia: aplikacja Line oferuje dostęp do usług brokerskich. Najpopularniejsza w Japonii aplikacja służąca do komunikacji LINE oferuje użytkownikom możliwość handlowania akcjami. Potencjalni inwestorzy będą mogli kupować i sprzedawać akcje w niewielkiej ilości odpowiednio do własnych potrzeb. Aplikacja od dłuższego czasu oferuje również dostęp do systemu płatności mobilnych. W samej Japonii z aplikacji LINE korzysta 81 milionów użytkowników.

26 sierpnia: japońscy rolnicy zaniepokojeni umową handlową ze Stanami Zjednoczonymi. Część japońskich rolników obawia się strat związanych z otwarciem rynku rolnego dla produktów pochodzących ze Stanów Zjednoczonych. Najwięcej obaw można zaobserwować wśród producentów wołowiny. Część środowiska wyraziła jednak zadowolenie, że wynegocjowane cła nie są mniejsze niż te obowiązujące w porozumieniu TPP.

29 sierpnia: firmy energetyczne tworzą sojusz w celu ożywienia sektora jądrowego. Firmy Tokyo Electric Power, Chubu Electric Power, Hitachi oraz Toshiba podpisały porozumienie zakładające rozwój współpracy mającej na celu ożywienie sektora energetyki jądrowej. Partnerzy będą zajmować się budową reaktorów wodnych wrzących, czyli podobnych do tych stosowanych w elektrowni Fukushima I. Wszyscy partnerzy zmagają się z problemami wywołanymi katastrofą nuklearną z roku 2011. Po awarii w Fukushimie żaden z reaktorów wodnych wrzących nie uzyskał pozwolenia na wznowienie produkcji energii.

KOMENTARZ

1. Najważniejsze wydarzenia minionych dwóch miesięcy koncentrują się wokół postępującego pogorszenia relacji dwustronnych pomiędzy Japonią a Koreą Południową. Po tym jak rząd w Seulu odmówił otwarcia dialogu dotyczącego wyroków nakazujących japońskim firmom wypłatę odszkodowań dla rodzin pracowników wykorzystywanych podczas japońskiej okupacji, japoński rząd postanowił sięgnąć po sankcje handlowe. Administracja Abe Shinzō wprowadziła dodatkowe procedury dla japońskich firm eksportujących kluczowe materiały dla

koreańskiego sektora technologicznego a następnie usunęła Koreę Południową z listy państw posiadających najwyższe przywileje handlowe. Działania japońskiego rządu doprowadziły do wybuchu tzw. „małej wojny handlowej”. W odwecie grupy wspierające prezydenta Moon Jae-ina zorganizowały masowe protesty ludności, wzywając do bojkotu japońskich produktów. W przeciągu ostatnich kilku miesięcy relacje japońsko-koreańskie znalazły się w stanie największego od lat kryzysu. Sytuację tę, można porównać z gwałtownym załamaniem relacji japońsko-chińskich w roku 2010, spowodowanym konfliktem o wyspy Senkaku. Konflikt dwustronny rozlał się również na współpracę w zakresie bezpieczeństwa. Decyzja rządu w Seulu o zakończeniu porozumienia wywiadowczego z Japonią jest poważnym ciosem dla dotychczasowych wysiłków zmierzających do budowy trwałego trójstronnego sojuszu wojskowego pomiędzy Seulem, Tokio i Waszyngtonem. Pogorszenie relacji sojuszniczych może negatywnie odbić się na negocjacjach zmierzających do denuklearyzacji Korei Północnej. Warto również zwrócić uwagę na bierną postawę administracji Donalda Trumpa, która jest zaabsorbowana wojną handlową z Chinami oraz negocjacjami dotyczącymi podpisania traktatu handlowego z Japonią. Pomimo tego, że prezydent Trump za pośrednictwem mediów społecznościowych zaoferował pomoc w złagodzeniu sporu japońsko-koreańskiego, doradca ds. bezpieczeństwa John Bolton poinformował, że Stany Zjednoczone nie chcą bezpośrednio angażować się w konflikt. Działania Waszyngtonu zostały ograniczone do wyrażenia ubolewania nad pogorszeniem relacji. Wygląda na to, że bez zdecydowanej interwencji ze strony Stanów Zjednoczonych, napięcia historyczne i handlowe mogą bardzo szybko doprowadzić do pogorszenia sytuacji bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku.

2. Warto również zwrócić uwagę na postęp w negocjacjach handlowych pomiędzy Japonią a Stanami Zjednoczonymi. Naciski administracji Donalda Trumpa na przyspieszenie tempa negocjacji przyniosły oczekiwane rezultaty, dzięki czemu strony osiągnęły porozumienie co do kształtu umowy handlowej. Finalizację rozmów należy traktować jako sukces polityki zagranicznej Donalda Trumpa, który przedstawił efekty rozmów handlowych podczas sierpniowego szczytu G7 we Francji. Waszyngton próbuje pokazać rozmowy z Japonią jako narzędzie powetowania strat, jakie rolnictwo poniosło po wejściu w życie Partnerstwa Transpacyficznego. Wbrew oczekiwaniom strony japońskiej Stany Zjednoczone nie obniżą ceł na części samochodowe. Pomimo krytyki ze strony opozycji wygląda na to, że japoński rząd doprowadził do złagodzenia nastrojów handlowych i oddalenia groźby nałożenia dodatkowych ceł na japońskie samochody eksportowane do Stanów Zjednoczonych, na czym najbardziej zależało administracji premiera Abe.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

